3 ـ رەتكى ورتالىقتىڭ شىنجياڭ قىزمەتى جىرىنداۋچىلىرى ئاكتىپ ئەزالىرىنىڭ رۇخسەت ئۇيۇشتۇرۇشى بويىچە، دايەكتىلەندىرىلىپ جاڭا داۋىرداۋى جۇڭگوچا سوتسىيالىستىك شىنجياڭ قۇرۇغا قۇلشىنايۋاتىدۇ

ەكپىندەي بلگەرلەگەن 5 جىلدا

پامىر ۋىسىرتىندەگى "شۇئەلالى بانكا"

جاڭا نەتىجە جارالۋۇ جاڭا ۋزگەرىشى شالىتانا كورۇڭ

□ انار بۇلت / شىنجياڭ گازەتىنىڭ ئەتلىسى ۋي يۇگگۇي

تاۋ اراسىنان قاتقىل جەل ەسپ، جايماشۇاق كۈن ساۋ-لەسى ئەتورت جاعىن تاۋ قورشاعان ئۇسترت تەكشەسىن نۇر-لاندىرىپ تۇر. تەكشەنىڭ استىنداعى سىغىرلاعان وزەن سۇى جاسىل جاملىعىمەن كومكەرلىگەن شاعىن قىستاقتى ورايى اعۇدا.

بۇل ارا ۋلۇقشات اۋدانى بايقۇرۇت قالاشعى بايقۇرۇت قىستاعى. تەكشەدە قاتار ـ قاتار كۈن ەنەرگياسى باتەريا تاق-تاسى جارقىراپ ساۋلە شاشۇدا، قاسىنداعى ئزاۋلىم بەلگى تاق-تايشاسىنداعى "جۇڭگو حۇادىيان توبى بايقۇرۇت قىستاعى فوتوۋولت ارقىلى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ ەلەكتر ستانسيا-سى" دەپ جازىلعان قىزىل ۋلكەن ارپىتەر ايرىقشا كوزگە تۇسەدى.

قىستاقتاعى وسى فوتوۋولت ارقىلى كەدەيلەردى سۇيە-مەلدەۋ ەلەكتر ستانسياسى اگراگاتتارىنىڭ سىيمدىلىعى 500 كيلوۋات، 2019 ـ جىلى 10 ـ ايدىڭ 31 ـ كۈنى تورعا قوسىلىپ ەلەكتر تاراتا باستاعان، قازىر جالپى ئىبر ميللىيون 300 مىڭ كيلوۋات ـ ساعات ەلەكتر تاراتىپ، قىستاق تۇرعىنىدارى "شۇئەلالى بانكا" دەپ اتاپ كەتتى.

"ەلەكتر تاراتۇدان كىرگەن كىرىستى تۇگەلدەي بايقۇ-رۇت قىستاعىنا پايدالاندىق"، ـ دەدى 9 ـ ايدىڭ 25 ـ كۈنى جۇڭگو حۇادىيان توبى شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ بايقۇرۇت قىستاعىندا تۇراتىن ئىبرىنشى شۇجيى چىن دا ـ ۋي.

بايقۇرۇت قىستاعىندا 355 وتباسى 1228 جان بار، مال شارۋاشىلىعى قىستاعى. بيىك، سۇىق ئۇسترتتى تاۋلى رايونعا ورنالاسقاندىقتان، جەرى قۇنارسىز، ەكونوميكانىڭ داموى ئىبرشاما اقىرىن، 2018 ـ جىلعا بارعاندا عانا اۋىر كەدەي قىس-تاقتار تىزىمىنەن شىعارىلدى، ارحيۇ تۇرعىزىلىپ، كارتچكالاۋ-دىرىلعان 205 وتباسىنداعى 694 جان سانى كەدەيلىكتەن ارىلدى.

كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۋ جەتىستىگىن قالاي بەكەمدەۋ، كەڭەيتۇ كەرەك؟ بۇل ارانىڭ تۇتاس جىلدا پاي-دالانۇعا بولاتىن جارىق ئتۇسۇ ۋاقىتى 1800 ساعات ەكەنىن ويلاستىرىپ، 2019 ـ جىلى ۋلۇقشات اۋدانىنا تۇيىندە تۇرىپ كومەكتەسپ ـ سۇيەمەلدەيتىن جۇڭگو حۇادىيان توبى 3 ميللىيون 500 مىڭ يۋان قارجى قوسۇ بەكىمنە كەلىپ، باي-قۇرۇت قىستاعىنا كومەكتەسپ وسى كەدەيلەردى سۇيەمەل-دەۋ ەلەكتر ستانسياسىن سالدى.

"سول جىلى تورعا قوسىلىپ، قىستاق سول جىلى يگىلە-گەن كوردى"، ـ دەدى بايقۇرۇت قىستاعى پارتيا ياچەيكاسى-نىڭ شۇجيى ۋاڭ چۇنگۇاڭ، ـ ەلەكتر ستانسياسىنىڭ كىرىسىن الدىمەن ەڭبەك قابىلەتى جوق كەدەيلىكتەن ارىلعان وتباسى-لارىن قامتاماسىز ەتۇگە پايدالانىپ، جىل ساين اقىلداسىپ باعالاۋ جانە اشىق جاريالاۋ، باقىلاۋ ارقىلى 30 كەدەيلىكتەن ارىلعان وتباسىنىڭ ئارقايسىنا 3000 يۋان كومەك قاراجاتى بە-رىلدى.

72 جاستاعى جۇماش شوڭىر يگىلىككە كەنەلۇشىلەردىڭ ئىبرى، ونىڭ كۇيەۋى 2019 ـ جىلى قايتىس بولعان، قازىر جالعىز ئوزى تۇرادى. 2019 ـ جىلدان بۇرىن، ەڭ تومەنگى تۇرمىستى قامتاماسىز ەتۇ قاراجاتى، جايلىم قوسىمشا قاراجاتى جانە 6 مۇدان استام جەردەگى جوڭشقاعا سۇيەنەتىن، ونىڭ جىلدىق كىرىسى 16 مىڭ يۋاننان اساتىن.

"بىلتىر مەن ەلەكتر ستانسياسىنىڭ 3000 يۋان كومەك قاراجاتىن الدىم، بىيل تاعى الاتىن بولدىم، وتە قۇانىپ تۇرمىن"، ـ دەدى جۇماش، ـ "بىيل تەلەۋيزور مەن سافا ساتىپ الۋعا 3000 نەشە يۋان جۇمسادىم، قازىر بانكەدە تاعى 15 مىڭ يۋان اقشام بار".

ەسەپتەۋ بويىنشا، ەلەكتر ستانسياسىنىڭ جىلدىق ەلەكتر تاراتۇدان كىرەتىن كىرىسى 700 مىڭ يۋان اينالاسىندا بولىپ، قىستاق كوللەكتيۇ ەكونوميكا كىرىسىنىڭ ماڭىزدى قاينارىنا اينالدى. كەدەيلىكتەن ارىلعان وتباسىلاردىڭ ورنىقتى كىرىس ارتتىرۇىنا شنايى كەپىلدىك ەتۇ ئۇشىن، قىستاق ما-دەنيەت ۋگىت لەكسياسى، جول كۇتىمدەۋ، سۇ، ەلەكتر رە-مونتى سياقتىلاردى قامتىعان 15 الەۋمەتتىك يگىلىك سىپاتىندا-عى قىزمەت ورنىن اشىپ، قىزمەتكەرلەر اينا 2200 يۋان ەڭ-بەكاقى الاتىن بولدى.

بىلتىر 4 ـ ايدا 26 جاستاعى گۇلشات تۇرداحۇن قىستاق مادەنيەت ۋگىت لەكسياشىسى بولدى. پارتيانىڭ حالىقتا تىيم-دىلىك جاساۋ ساياساتى، ۋلتتار ىنتىماعى، دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق بىلىمدەرى... ول كۇنى بويى وتباسىلارىن ارالاپ ۋگىت لەكسيا جاساپ، كەشكى مەكتەپتە ساباق بەرىپ قاربالاس جۇمىس ىستەسە دە، شارشاپ ـ شالدىققاندى بىلە-مەدى.

"مەنىڭ ەڭ قۇاناتىنىم، ۋگىت لەكسيامدى تىڭداعان سوڭ، كوپشىلىكتىڭ كوكونىس ەگۇگە بەلسەندىلىك تانىتقا-نى بولدى"، ـ دەدى گۇلشات، ـ بۇرىن اۋىلداستار كوكو-نىس ەگۇدى ونشا بىلمەيتىن، كوكونىس جەسە قالاشقىقا بارىپ ساتىپ الاتىن. ۋگىت لەكسيا جاساۋ جانە قىستاقتىڭ اتتانىسقا كەلتىرۇ مەن كومەكتەسۇىنىڭ ارقاسىندا، 70 مالشى وتباسى شاعىن كوكونىس جىلىجايىن سالدى. بىيل كوكتەمدە قىستاق كوپشىلىككە قىزاناق، قىزىل بۇرىش، باكلاجان سياقتى كوكونىس مايسالارىن اقسىز تا-راتتى. وزدەرى ەككەن كوكونىستەردى جەپ، اۋىلداستار قۇانىشقا بولەندى.

"كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ ەلەكتر ستانسياسى تاعى اۋىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۇدى ماڭىزدى ەكونوميكالىق نە-گىزبەن قامدادى"، ـ دەدى ۋاڭ چۇنگۇاڭ، ـ 2019 ـ جىلى قىستاقتىڭ كوللەكتيۇ ەكونوميكاسى نەبارى 200 مىڭ دا 300 مىڭ يۋان بولاتىن، 2020 ـ جىلى 960 مىڭ يۋانعا جەتتى، "قىستاقتىڭ كوللەكتيۇ ەكونوميكاسى جوعارىلاپ، ئىزدىڭ كاسىپ سالاسىن دامىتۇ سەنىمىمىز بەكەمدەلدى".

2019 ـ جىلدىڭ سوڭىندا، بايقۇرۇت قىستاعى مال شار-ۋاشىلىعى باسىمدىعىنا سۇيەنىپ، سەلبەستىك كووپەراتيۇىن قۇرىپ، "سۇڭلىك مالشىلار" مارىكاسىن تىزىمگە الدىرىپ، ۋزدىكسىز قارجى قوسىپ قاساپشىلىق، جاس كۇيىندە ساقتاۋ، قامبادا ساقتاۋ جانە ساتۇدى مەقتى يگەرىپ، قىستاق-تىڭ ئۇسترت سارلىق ەتى، قوي ەتى، ەتتى كەپتەرى سىرتقا شىعارىلىپ، 2 جىلدان بەرى ساتۇ سوماسى 20 ميللىيون يۋاننان استى؛ ەگمىشىلىك كاسىبىن بەلسەندى دا-مىتىپ، ئۇسترت قۇبا تۇزىندە تىڭ جەر اشىپ جەمىس ورما-نىن وتىرعىزىپ، 140 مىڭ يۋان قارجى قوسىپ قىستاق تۇر-عىندارىنا كوكونىس شاعىن جىلىجايىن سالىپ بەرىپ، اۋلا ەگمىشىلگەمەن شۇعىلداناتىن 70 وتباسىنىڭ ئارقايسىنىڭ جىلدىق ورتاشا كىرىسى 3000 يۋان ارتتى...

"ئىبز فوتوۋولت ارقىلى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ ەلەكتر ستانسياسى سندى وسى 'شۇئەلالى بانكەنىڭ' كى-رىستى ارتتىرۇ ونىمدىلگىن ۋزدىكسىز ۋلعايتىپ، بايقۇرۇت قىستاعىن ئتىپتى دە كورىكتى ەتىپ قۇرىپ شىعامىز"، ـ دەدى ۋاڭ چۇنگۇاڭ.

"13 ـ بەسجىلدىق" مەزگىلىندە مەملەكەت فوتوۋولت ارقىلى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋدى زور كۇشپەن دامىتىپ، رايونىمىزدىڭ قاشقار ايماعى، حوتان ايماعى، قىزىلسۇ قىرعىز اۋتونومياسى وبلىسى سياقتى 6 ايماق ـ وبلىسىندا قارجى قوسىپ، مەملەكەت دارەجەلى فوتوۋولت ارقىلى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ ەلەكتر ستانسياسىنان 92سىن سالدى. بىيل جىل باسىنان بەرى جاڭادان قوسىلعان فوتوۋولت نىسانى قاۋىرت سالىنۇدا.

(باسى 1 ـ بەتتە)

بىيل رايونىمىز 5G بازالىق ستانسياسىنان 6505ىن، مۇندا ئۇرىمجى قالاسى 1010ىن قۇردى. بۇكىل شىنجياڭ بويىنشا 5G بازالىق ستانسياسىنان جيىنى 13 مىڭ 13ى قۇرد-لىپ، مۇندا ئۇرىمجى قالاسى جيىنى 3743ىن قۇردى. بۇكىل شىنجياڭدا اۋدان دارەجەلى اكىمشىلىك رايوننان 107 بار بولىپ، اۋدان دارەجەلى اكىمشىلىك ئوڭىردىڭ نەگىزگى قالا رايوندارىن 5G تورىمەن سىرتتى ۋزدىكسىز قامتۇدى ورنى-داعانى 98گە جەتتى. بۇكىل شىنجياڭدا اۋىل دارەجەلى اكىم-شىلىك رايوننان 1408ى بار بولىپ، اۋىل دارەجەلى اكىمشى-لىك رايوننىڭ نەگىزگى وڭىرلەرىن 5G تورىمەن نەگىزىنەن قامتۇدى ورنىداعانى 388.

سونىمەن بىرگە، رايونىمىز ساندى مالىمەت ورتالىعى-نىڭ جاسىلدانىپ دامۇىنا بەلسەنە جەتەكشىلىك ەتىپ، ئۇرىم-جى ـ سانجىنى، قاراماىلىنى وزەك ەتكەن "ەكى وزەك، كوپ جۇلدىز" ساندى مالىمەت بايلىعى بازاسى قۇرىلىسىن ىلگەرىلەتىپ، ساندى مالىمەت بايلىعىنىڭ شوعىرلانۇىن جەبەپ، بۇكىل رايوندىق ساندى مالىمەت ورتالىقتارىنىڭ جوبالاپ، ورنالاستىرعان سورەسى 52 مەڭگە جەتتى. ئۇرىم-جى بۇلتىنىق ەسەپتەۋ كاسىپ سالاسى بازاسى ىسكە قوسىلىپ، شىنجياڭ ينفورماتسيا كاسىپ سالاسى باقشاسى (سانجى) 3 ئىرى حابارلاسۇ تيجارات ساۋداسى باتىس سولتۇستىك ئوڭىرى ساندى مالىمەت ورتالىعى بازاسىنا اينالدى. قاراماي-لى "جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى كينو ـ تەلەۋيزيا، كارتون فيلم تاراتۇ بازاسى" بۇكىل ەل بويىنشا جەكە تۇلعا كولەمى ەڭ ۋلكەن كينو ـ تەلەۋيزيا، كارتون فيلم تاراتۇ با-زاسىن قۇردى، 3 ئىرى باقشا رايونى بۇكىل شىنجياڭنىڭ 90%تەن استام ساندى مالىمەت ورتالىعى جۇمىسىن ۋستىنە الىپ، ەلىمىزدىڭ باتىس بولىگىندەگى ماڭىزدى ساندى مالىمەت ورتالىعى كاسىپ سالاسى داموى شوعىرلانعان وڭىرگە اينالدى.

نەگىزگى ساتى پارتيا مۇشەلەرىنىڭ كەلبەتى

پارحات ءۇلام:

بورىشمدى ارەكەتىم ارقىلى ورندايمىن

□ انار بۇلت / شىنجياڭ گازەتىنىڭ ئەتلىسى دۇ جيانحۇي

10 ـ ايدىڭ 11 ـ كۇنى تۇستەن بۇرىن بۇگۇر اۋدانى يىڭسار قالاشعى ساقشى بولىمشەسى پارتيا ياچەيكاسىنىڭ "ميكرو پارتيا ساباعندا" كاندىدات پارتيا مۇشەسى ورىكەش ئالي نازاريا ۋيرەنۇگە شاقىرۇشى رەتىندە "وزاتتاردىڭ نزگى ىستەرىنەن ۋيرەنىپ، تولىمدى پارتيا مۇشە-سى بولۇ" نەگىزگى تاقىرىبىندا كوپشىلىكپەن بىرگە ۋيرەنۇ ـ تالقى جۇرگىزدى.

"حالىق ساقشىسى رەتىندە، ىسىلعان قابىلەتپەن ئوزىن قارۇلاندىرۇمەن بىرگە، ونان دا ماڭىزدىسى، پارتيانىڭ جاسامپاز نازاريامەن ئوزىن قارۇلاندىرىپ، ارە-كەتكە علمي نازاريامەن جەتەكشىلىك ەتۇ كەرەك". بۇگۇر اۋداندىق قوعام حاۋىپ-سىزدىگى مەكەمەسى پارتكومىنىڭ مۇشە-سى، ورىنباسار مەكەمە باستىعى، قوسىمشا يىڭسار قالاشعى ساقشى بولىمشەسى پارتيا ياچەيكاسىنىڭ شۇجيى پارحات ءۇلام ورىكەشتىڭ سوزىنە وسىلاي دەپ باعا بەردى.

ساياسيدا ىسىلعان، قابىلەتى مەعەم حالىق ساقشىلارى قوسىنىن شىڭداپ شعۇ ئۇشىن، پارحات ءۇلام ئىس جۇزىندىك زەرتتەۋمەن بىرلەستىرىپ پارتيا ياچەيكا-سى قىزمەتىنىڭ ولشەمىن جاساپ، 14 ئتۇرلى ئتۇزىمدى اقاۋسىزداندىردى؛ اپتالىق "ميكرو پارتيا ساباعى" ئتۇزىمىن جولعا قويىپ، ئارقايسى كاسىپتىك قوسىن-دىاردا پارتيا شاعىن گرۇپپاسىن قۇرىپ، پارتيا مۇشەلەرى ترەكتىلەرىنە پارتيا شاعىن گرۇپپاسىنىڭ باستىعى مىندەتىن ار-قالاتىپ، حالىق ساقشىلارى، كومەكشى ساقشىلار قوسىنى ساپاسىنىڭ تۇلعالىق جاقتان جوعارىلاۋىنا دەم بەرىپ، پارتيا ىستەرى مەن كاسىپتىك ىستەردىڭ تىعىز ۋشتاسۇىن جەبەدى. وسى جاسامپاز قىزمەت ئادىسى بۇگۇر اۋدانىنىڭ قوعام حاۋىپسىزدىگى جۇيەسىندە كەڭىنەن جالپە-لاستىرىلىپ قولدانىلدى.

"مەن قوعام حاۋىپسىزدىگى حالىق ساقشىسىمىن، ئارقاندايى كەزدە، ئارقاندا-داي جاعدايدا، ئسوز جوق، حالقىنىڭ حا-ۋىپسىزدىگىن قورعاۋعا ئتىيسپىن. مەن كومۇنيستىك پارتيا مۇشەسىمىن، مەيلى قاي كەزدە بولسىن، ئسوز جوق، اتويلاپ الدا ئجۇرۇنىم كەرەك". بۇل بۇگۇردىڭ قوعام حاۋىپسىزدىگى شەبىندەگى پارتيالى كادرلاردىڭ ورتاق تانىمى، پارحات ءۇلام تىپتەن مۇنىڭ ونەگەسى.

كوپ جىلدان بەرى پارحات ءۇلام قىلمىستىق ەلەمەنتتەردىڭ اپانىن تالقاۋ-داپ، كۇماندى اۋتوكولىكتەردى توسىپ، 20 نەشە رەت جاراقات الدى، ونىڭ ىشىندە 4 رەت ئولىم اۋزىنان قايتتى. وتباسىنداعى-لار مەن دوستارىنىڭ وعان جانى اشيتىن، ول ئبراق: "قىزمەت جاۋاپكەرشىلىگىمدى ورىنداماسام بولمايدى!" دەيدى.

قىلمىستىق ەلەمەنتتەرمەن شايقاسقان كەزدە، پارحات ءۇلام قايسار ازاماتتار؛ ال بۇقاراعا قۇددى تۇعان جان اشىرىنداي مەيىرىمدى بولدى.

2015 ـ جىلى 8 ـ ايدا پارحات ءۇلام يىڭسار قالاشعى چيگايبۇلاق قىستاعىنداعى ئومارجان ابىلەتتىڭ ورتا مەكتەپكە قابىلداۋ-عانىمەن، وتباسى كەدەيلىگىنەن وقۇدى تاس-تاماق بولعاندىعىن ەستىپ، ىرىقتىلىقپەن ئومارجان ابىلەتتىڭ ايلىق تۇرمىس قاراجا-تىن داشۇە بىترگەنشە ۇستىنە الدى.

بىيل 6 ـ ايدا ئومارجان ابىلەت وقۇ بىترگەن سوڭ اۋىلىنا قايتىپ، ەمتيحاننان ئوتىپ ساقشى بولدى. بىرەۋلەر ودان نە ئۇشىن ساقشى بولعاندىعىن سۇراعاندا، ول:"پارحات اعايىم سياقتى جاقسى ساقشى بولعىم كەلەدى"، ـ دەپ جاۋاپ بەرەدى.

2016 ـ جىلى 11 ـ ايدا يىڭسار قالا-شعىنىڭ تۇرعىنى تۇرىدىحان يىبرايىمنىڭ جىلىك مايى قابىنۇىنا شالدىعىپ ەمدەلۇگە اقشاسى جوقتىعىن ەستىگەن پارحات ءۇلام مەكەمە پارتكومىنا دەرەۋ مالىمەت بەرىپ، يىڭسار قالاشعى ساقشى بولىمشە-سىندەگى حالىق ساقشىلارىن، كومەكشى ساقشىلاردى ۇيىمداستىرىپ 13 مىڭ 600 يۋان جىلۇ جينايدى، ول ئوزى باستاما-شىلدىقپەن 5000 يۋان اتايدى.

كوپ جىلدان بەرى پارحات ءۇلام جالپى 6 وقۇشىنىڭ وقۇىن جالعاستىرۇىنا قارجىلاي كومەك بەرىپ، بۇقارانىڭ شەشۇى قىين بولعان ىستەرىنەن 60 نەشە-سىن شەشىپ، بۇقارا ئۇشىن 190 نەشە-ناقتى ئىس، جاقسى ئىس ىستەدى. پارحات ءۇلام ۇنەمى: "بۇقارانى جان اشىرىڭا بالاساڭ، جاقسى ىستەلمەيتىن قىزمەت بولمايدى، شەشىلمەيتىن ئىس تە بولمايدى" دەيدى.

ساقشى بولعان 29 جىلدان بەرى پارحات ءۇلام ئبرىنشى شەپتەن تاپجىلماي، ىلگەرىندى ـ كەيىندى داڭقپەن ئبىر رەت جەكە 2 ـ دارەجەلى ەڭبەك، 3 رەت جەكە 3 ـ دارەجەلى ەڭبەك كورسەتتى، بىيل داڭقپەن "مەملەكەتتىك تاڭداۋلى پارتيا ىستەرى قىز-مەتكەرى" اتاعىنا يە بولدى.

ئپۇربۇ:

بۇكىل قىستاقتاعىلاردىڭ "جان اشىر شۇجيى"

□ انار بۇلت / شىنجياڭ گازەتىنىڭ ئەتلىسى سۇڭ يا ـ ۋىن

قازىر اراسىن اۋدانى اڭگىلىك قالا-شعى توسحۇرت قىستاعىندا قىستاق پارتيا ياچەيكاسىنىڭ شۇجيى ئپۇربۇ جايلى ئسوز بولسا، قىستاق تۇرعىندارىنىڭ بارلىعى باس بارماعىن كورسەتپە القايدى. ول بۇكىل قىستاقتاعى كادر ـ بۇقارانى باستاپ قۇلشىنا كۇرەس جاساپ، قىستاقتا زور وزگەرىس تۇىلدى، قىستاقتاعىلاردىڭ ئبارى ونى جاقىن تارتىپ "جان اشىر شۇجي" دەپ اتاپ كەتتى.

10 ـ ايدىڭ 10 ـ كۇنى توسحۇرت قىستاعىنا كەلگەنىمىزدە، قىستاقتىڭ رەتتى دە تازا، كوشەلەرىنىڭ كەڭ دە تەگىس ەكە-نىن، شارۋالار اۋلاسىنان كوكونىس، جەمىس ـ جيدەكتىڭ حوش ئىسى اڭقيدى، تۇرعىندار وزگەرتپە جاساعان وزگەشە شارۋالار شاڭ-تىعى ساياجايى كوپتەگەن ساياحاتشىلاردى وزىنە باۋرادى.

"ئپۇربۇ شۇجيدىڭ ارقاسى. ونىڭ كومەگىندە ئۇيىمدى شارۋالار شاتتىعى ساياجايى ەتپ وزگەرتپ، ساياحاتشىلار-دى تاماقتانۇعا، قونۇعا قابىلدادىم، تاعى ئسۇت ونىمدەرىن ساتتىم، مەرەكە دەما-لىس كۇندەرى، ئبىر كۇندىك تيجارات سومام 2000 يۋاننان اسادى"، ـ دەدى قىستاق تۇرعىنى ەركىن جۇزىنەن كۇلكى ەسپ.

ئپۇربۇ قىستاقتاعى ايتۇلى بايۇ شەبە-رى. 2017 ـ جىلى توسحۇرت قىستاعى پارتيا ياچەيكاسىنىڭ شۇجيى زەينەتكە شعىپ، ئپۇربۇ قىستاق پارتيا ياچەيكاسى-نىڭ شۇجيى مىندەتىن ۇستىنە الادى.

"اراسان اۋدانى ساياحات اۋدانى، ئبزدىڭ قىستاق سايرام كولى كورىنىس وڭىرىنە باراتىن جولدىڭ ۇستىندە، ئار جولى ساياحاتتىڭ قاۋىرت ماۋسىمىندا كوپتەگەن ساياحاتشى كەلەدى. ئبىز ورايدى يگەرىپ، اۋىل ـ قىستاق سايا-حاتىن دامىتىپ، شارۋالار شاتتىعى سايا-جاين اشىپ، قىستاق تۇرعىندارىنىڭ كى-رىسىن ارتتىرۇىمىز كەرەك"، ـ دەدى ئپۇربۇ.

اۋىل ـ قىستاق ساياحاتىن دامىتۇدا ماڭداي الدى ئىرى ئىس قىستاقتىڭ بەت ـ بەينەسىن وزگەرتۇ. ئپۇربۇنىڭ جەتەكشى-لىگىندە 2018 ـ جىلى قىستاق 800 مىڭ يۋان قارجى قوسىپ، 6 كيلومەتر قۇبىر تارتىپ، حاۋىپسىز اۋىز سۇ ماسەلەسىن شەشتى؛ 2019 ـ جىلى نىسانعا قول جەتكى-زىپ، 4600 مۇ جەرگە تامشىلاتىپ سۇارۋ جۇيەسىن ورناتتى؛ 2020 ـ جىلى تۇتاس قىستاقتا جاسىلداندىرۇ، كورىكتەندىرۇ نە-سانىن جۇرگىزىپ، كورىنىس اعاشى مەن جەمىس اعاشىن ەكتى... قىستاق كەلبەتىن، قىستاق بەينەسىن جانە قونىستانۇ ورتاسىن رەتتەۋ، وڭاۋ ارقىلى قىستاق كورىكتەن-دى، ساياحاتشىلار كەلىپ ارالاپ، قونىپ قايتاتىن بولدى.

توسحۇرت قىستاعىندا 8000 مۇدان ارتىق جەر بار، الايدا، بۇرىننان بەرى قىستاق تۇرعىنىنىڭ مال باعۇدى نەگىز-گى كاسىپ ەتىپ، جەرلەرىن ئار مۇدىن بىرنەشە ون يۋاندىق باعامەن كوتەرمەگە بەرىپ جىبەرگەن ئارى توقتامدى ئبىر جولدا 10 دا 20 جىلعا دەيىن جازىپ، قىستاق تۇرعىندارىنىڭ مۇددەسىنە قاتتى زيان جەتكىزەدى.

اراسان اۋدانىنىڭ جوعارى ئونىمدى سۇ ۇنەمدەپ سۇارۋ ينجەنەرياسىن ىلگە-رىلەتۇىن وراي ەتپ، ئپۇربۇ بەلسەندى تۇردە نىسانعا قول جەتكىزىپ، تۇتاس قىستاق جەرىن بىرىكتىردى. 2019 ـ جىلى اشىق مەردىگەر شاقىرۇ ارقىلى ئار مۇدىن 710 يۋاندىق باعامەن جەردى قايتادان اي-نالىمعا سالىپ، قىستاق تۇرعىندارىنىڭ كى-رىسىن ارتتىردى.

مال شارۋاشىلىعى توسحۇرت قىستا-عىنىڭ ئداستۇرلى كاسىبى، الايدا جەرگى-لىكتى سىيردىڭ ئسۇت پەن ەت ئتۇسىمى جوعارى بولماعاندىقتان، قىستاق تۇرعىن-دارى ماندىمدى اقشا تابا المايدى. ئپۇربۇ كوپ رەت قىستاق تۇرعىندارىن ەرتىپ سىرتقا شعىپ تەكسەرۇ جۇرگىزىپ، وزىق باعمىشىلىق تەحنيكاسىن ۇيرەنىپ، با-عمىشىلىق سەلبەستىك كووپەراتيۇىن ۇيىم-داستىرىپ قۇرىپ، مالدىڭ تۇقىمىن اناعۇر-لىم جاقسارتتى. قازىرگە دەيىن وسى قىستاق جالپى 5000نان ارتىق سىير، 15 مىڭ قوي، 2000 جىلقى باعىپ، مال شارۋاشىلىعى قىستاق تۇرعىندارىنىڭ بايۇىندىلىعى ماڭىز-دى كاسىپ سالاسىنا اينالدى.

قازىر توسحۇرت قىستاعىنىڭ ئوندد-رىس، تۇرمىس شارت ـ جاعدايىندا زور وزگەرىس تۇىلدى، ئپۇربۇ دا ۇيىم مەن قىستاق تۇرعىندارىنىڭ مويىنداۋىنا يە بولدى. اۋتونوميالى رايوندىق تاڭداۋلى كومۇنيستىك پارتيا مۇشەسى، مەملەكەت-تىك ەڭبەك ەرى، مەملەكەتتىك تاڭداۋلى كومۇنيستىك پارتيا مۇشەسى... داڭق الـ-دىندا، ئپۇربۇ بىلاي دەدى: "بۇقارا ئۇشىن پايدالى، ناقتى ئستى كوبىرەك ىستەۋ كومۇنيستىك پارتيا مۇشەسىنىڭ جاۋاپكەرشىلىگى. مەن قىستاقتاعى تۇرعىن-دارىدى باقتىتى تۇرمىس كەشرۇگە باستاپ، قىستاق دارەجەلى كوللەكتيۇ ەكونوميكاسىن دامىتۇعا، زورايتۇعا كوبىرەك جول قاراستىرىپ، تىنباي امال ىزدەيمىن".

مەكەن ـ جايىمىز: ئۇرىمجى قالاسى حۇڭيۇان سولتۇستىك جولى 500 ـ ئنومىر، تاراتۇ ورتالىعى: 5593062، جارناما باسقارماسى: 5593341 پوچتا ئنومىرى: 830028، ايلىق باعاسى 19 يۋان، جىلدىق باعاسى 228 يۋان